

30 dreves. Nasad je lahko visokodebelni ali pol- in nizkodebelni. 2. Prosilec nasada mora biti najmanj tri leta lastnik ali pa oskrbovati nasad za isto toliko let. 3. Mlada drevesa morajo biti pravilno privezana na olupljene kole, ki smejo segati največ 10 cm izpod višine najnižje spodnje veje. Drevesa morajo biti posajena v pravilno izkopane jame. Mlada drevesa morajo imeti skrbno okopane kolobarje. 4. Starejši nasadi naj bodo prosti lišajev, mahov, omele (lima), suhih vej, odprtih votlin itd. Po možnosti naj imajo starejša drevesa okopane kolobarje. Starejša in nerodovitna drevesa morajo biti precepljena. 5. Nasad mora biti redno gnojen. Pri cestnih nasadih veljajo ta pravila: 1. po možnosti naj bo vsaj 30 dreves. 2. Drevo ne sme ovirati prometa in kvariti ceste. 3. Sorte naj po možnosti istočasno cveto in istočasno dozorevajo. 4. Vsako drevo mora biti brez suhih vej, lišajev in mahov itd. — Komisar: Dr. Josip Leskovar.

Vinogradnikom naznanjamo, da ima tvrdka Franjo Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica šte. 25, cepano in žagano kolje po zmerni ceni na prodaj. Dobi se tudi tam vsake vrste rezan les.

Gospodarji, ako si želite naročiti vse gospodarske in poljedelske stroje svetovnega slovesa, kakor so motorji original Lorenc, vršalice original Dobry, kosilnice original Knotek, sejalnice original Pracner, trijere original Phöni, sjeckare original Kaub in ostale stroje, obrnite se radi tozadevnih informacij na Kmetijsko družbo za Slovenijo v Ljubljani, ali na Agrarno k. d. v Zagrebu, Draškovičeva ulica 35.

*

Žitne cene.

V zadnji številki smo poročali o padanju cen pšenice v Zedinjenih državah Amerike in v Kanadi. Ker so cene žita na svetovnem trgu merodajne za višino cen po poedinih državah, je vpliv padanja cen se že začel tudi javljati v nekaterih evropskih državah. Zadnjič smo zabeležili padajočo težnjo cen na žitnem trgu v Budimpešti. Danes pa je potrebno, da nekoliko spregovorimo tudi o naši državi. Od prvotno cenjene presežka lanske letine v naši državi v višini 50.000 vagonov pšenice smo do sedaj izvozili komaj dobro tretjino. Če računamo, da znašajo zaloge lanske pšenice, ki preostajajo za izvoz, še krog 30.000 vagonov, tedaj bo znašala vrednost te pšenice, če jo izvozimo po današnjih cenah (200 Din za q), krog 600 milijonov Din. Če bi pa to pšenico izvozili po cenah, ki so veljale pred dvema mesecema (okrog 250 Din za q), tedaj bi dobili 750 milijonov Din. Padec cen predstavlja torej samo pri našem izvozu izgubo od 150 milijonov Din. Ker je ta pšenica večinoma še v posesti pridelovalca, bo razliko utrpel predvsem naš kmetovalec. Pa tudi spekulant, mlini in žitni trgovci bodo, odnosno so že utrpeli znatne izgube, ki morejo zelo nepovoljno delovati na splošno stanje našega gospodarstva. Kmet je v slabem

gospodarskem položaju. Veliko ima izdatkov na davkih, davščinah in raznih dajatvah. Vse, kar mora za svoje gospodarstvo kupiti, zlasti obleko, mora

primeroma drago plačati. Za svoje pridelke pa ne dobi več toliko, da bi mogel kriti vse svoje izdatke. Kam to vodi, ni treba posebno poudariti.

NAŠA DRUŠTVA

Krščanska ženska zveza v Mariboru ponovno opozarja, da priredi dne 6. in 7. julija romanje v Rajhenburg. Polovična vožnja je dovoljena na vseh postajah od Št. Ilja, Ptuja in Dravograda do Rajhenburga proti izkaznici, katero da Krščanska ženska zveza vsakemu udeležencu proti plačilu 5 Din. Cela vožnja iz Maribora do Rajhenburga stane z izkaznico vred 50 Din. Vlak odpelje dne 6. julija ob 9. uri predpoldne iz Maribora. Prijave sprejema do 15. junija

DOPISI

Maribor. Dobroznani umetnik-kipar gospod Ivan Sojč obhaja te dni 50letnico rojstva. Odličnemu našemu prijatelju iskreno čestitamo! — V sredi največje gradbene dobe je zmanjkalo v Mariboru zidne opeke. Radi tega so tudi skoro vse stavbe zadnje tedne zaostale in stavbeniki so si mučili glave, kako bi prišli do opeke. No, te dni je Dervušekova opekarna dala v promet novežgane opeke več stotisoč komadov. Vse opekarnice delajo noč in dan, da bi tako zadostile zahtevam naših stavbenikov, ki jim letos v Mariboru in okolici posebno cvete pšenica. — Opaža se, da letos v Mariboru skoro vsak mesec več ljudi umrje, nego se jih rodi. Tako je tudi meseca maja umrlo tu več ljudi, nego je bilo rojstev. K temu seveda največ pripomore bolnišnica, ali vendar je značilno to dejstvo. — Cesto Maribor—Ptuj—Čakovec je prevzela te dni država v svojo upravo. Cesta je bila še lansko leto v okrajni upravi, a jo je pozneje prevzela oblast. — Pri nogometni tekmi v Somboru je član tukajšnjega nogometnega društva »Železničar«, 20letni K. Pavlin tako težko ponesrečil na desni nogi, da so ga morali odpeljati v Gradec na kliniko, kjer je pa podlegel izredno hudi poškodbi. Naša mladina je dandanes pri igrah premalo previdna. — Hvalevredno delujejo mariborska dobrodelna društva za zdravje uboge šolske mladine. Za revne otroke je Društvo za zdravstveno stanje otrok in mladine oskrbelo na Pohorju lepo in zdravo poletno zavetišče, kamor bo odšlo te dni okoli 150 revnih otrok. Nekaj pa jih pošljejo mladinsko ljubiti na morje in v dr. Čehov sanatorij pri Sv. Juriju ob Pesnici. — V bližini Felberjevega otoka, pri takozvanem »Hajšanju«, so potegnili iz Drave truplo nekega možkega. Ugotovilo se je, da je to truplo šoferja Rudolfa Glavič, ki je dne 5. maja pri Marenbergu skočil v obupu v Dravo, ker je zavozil z avtomobilom v drevo in se je bal posledic. Pri Glaviču so še našli zlato uro z verižico. Bil je nad en mesec v vodi. — Naše cenj. čitatelje bo gotovo zanimalo, kake občinske davke ali doklade bomo letos plačevali Mariborčani. Finančni minister je odobril sledeče občinske davke: 100% na zemljiški davek, 30% na hiše, 100% na pridobnino, 140% na državno trošarino od vina in vinskega mošta in na sadjevec 5 Din od hl. Od piva se plača 60 Din od hl. na navadno žganje po 20 Din od vsakega hl. Na poslano žganje in likerje nad 20 stopinj 20 Din od vsakega litra, pod 20 stopinj pa 10 Din. Od šampanjca pa se plača od steklenice 25 Din. Od psov se plača 10 Din 50 para. Čuvaji letos tega davka niso oproščeni. — Te dni je dobilo zopet 15 Mariborčanov dovoljenje

predsednica gospa Katarina Bauman, Cvetlična ulica št. 23, kakor tudi vse odbornice. K obilni udeležbi vabi odbor.

Sv. Ana v Slov. goricah. V nedeljo dne 16. t. m. priredi študentarsko orlovsko okrožje ob 3 popoldne v Društvenem domu telovadno akademijo z zelo peštrim sporedom. Sodelujejo vsi odseki in orliški krožki. Prijatelji orlovske mladine, iskreno vabljeni! Bodete videli, za kaj se orlovska mladina vnema. Bog živi!

Vojnik. Meseca avgusta poteče 10 let, odkar je bil v Vojniku ustanovljen orlovski odsek. To obletnico proslavi vojniški Orel v nedeljo dne 1. septembra t. l., to je prvo nedeljo po Jernejevi nedelji. Vsa sosednja prijateljska društva prosimo, da imenovani dan ne prirejajo nikakršnih prireditev. Bog živi!

za zgradbo novih hiš n poslopij. Zime se vse boji. Kdor ima le količjak denarnih sredstev, si skuša postaviti lasten dom. Biti brez strehe je skoro hujše kot biti brez službe. — Tattenbachova cesta mimo Narodnega doma do »Prileka«, dasiravno je kitonizirana, vendar kaže velike luknje. Izgleda, da za tako prometne ulice, kakor je Tattenbachova, vendar kitoniziranje tudi dobro ne drži. — Tovarnar in posestnik Anton Tavčar preurejuje klet svoje hiše v Franciškanski ulici v prodajalno in skladišče za avtomobilne potrebščine. Za avtomobile letos Mariborčani silno pridno skrbijo. V Scherbaumovi hiši, kjer je imel poprej cementar Rogač svojo delavnico, se naseli velika ameriška avtomobilna tvrdka. Scherbaum bo zidal na voglu Aleksandrove in Kopališke ulice tudi novo trgovino za avtomobile. Tako se naš Maribor vsaj kar se tiče avtomobilov, čisto opredeljuje po ameriško. Le denarja nimamo Mariborčani toliko kakor strici v Ameriki.

Šmartin pri Slovenjgradcu. V sredo sta bila poročena na podružnici sv. Jurija sin znane rodbine Bonovnikove Franc Pečolar iz Starega trga s Terezijo Uršej iz Brezove vasi. Na veselju gostiji se je nabralo za novo bogoslovje 212 dinarjev.

Golavabuka pri Slovenjgradcu. Letos dne 10. marca smo si ustanovili svojo lastno Prostovoljno gasilno društvo Golavabuka. Postavili smo si tudi že nov gasilni dom v Tomažki vasi na zelo lepem kraju. Hlevček je že, pa kravice še ni, bo kdo rekel. Zato smo začeli že zbirati prispevke za brizgalno. V nedeljo dne 16. junija vprizorimo ob štirih popoldne pod kozolecem gospoda Mihaela Sorman (p. d. Košutnik) igro: »Davek na samce«, burka v treh dejanjih. Kdor hoče biti ta dan dobre volje, naj se potruži k nam v Tomažko vas! Po igri pa se vrši prosta zabava pri Košutniku v gostilniških prostorih. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo brizgalne, se vljudo vabí vsa sosedna gasilna društva in vse prijatelje gasilstva, da pridete v čim večjem številu! Na pomoč!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Pred kratkim je tukaj umrla po daljši mučni bolezni učenka V. razreda Gretka Šaberl. Veličasten je bil njen pogreb, kakoršnjih je malokdaj videti na deželi. Nepregledna množica ljudstva, med njimi vrsta beloočlečenih deklet ter veliko število učencev in učenk s svojimi učitelji, je spremljala Gretko na njeni zadnji poti. Sprevod je vodil č. g. p. gvardijan, bivši katehet umrle, v spremstvu še enega patra in samostanskega brata. Po blagoslovitvi so najprej zapeli cerkveni pevci, nakar je iz grl otrok, njenih součencev, zadonela večno lepa »Vigred se povrne«, katere akordi z besedami: »Naše Gretke nikdar več nazaj ne bo«, so se polagoma razgubili v smrtni tišini. Sprevod se je začel počasi pre-

mikati po glavni cesti v cerkev, kjer se je vršilo mrtvaško opravilo, nakar je nastopila Gretka zadnjo pot proti pokopališču. Ob odprtem grobu so se v ganljivih besedah poslovili od rajne gospod župnik, gospod šolski upravitelj in neka součenka. V zadnji pozdrav je zadonela zopet iz otroških grl narodna nagrobница »Spomladi vse se veseli in zemlja je sprejela, kar je njenega. Vsem, ki ste spremljali našo nepozabno Gretko na njeni zadnji poti, zlasti č. duhovščini, cenj. učiteljstvu, šolski mladini in vsem darovalcem vencev in cvetja kličemo Bog plačaj!

Sv. Jurij v Slov. gor. Po kratki mučni bolezni je umrl Andrej Majcenič, posestnik v Partinju, star 64 let. Kako priljubljen in spoštovan je bil od sosedov, znancev in sorodnikov, je pričal njegov pogreb, katerega so se vsi udeležili polnoštevilno. Zapušča žalujočo ženo ter dva majhna nepreskrbljena sinka. Pogrebci so zložili za novo bogoslovje v Mariboru 75 Din, za kar jim plačaj Bog in daj več posnemovalcev. Žalujoci družini naše sožalje, zaslužni duši pa večni pokoj in blag spomin!

Hajdina. Pod pokroviteljstvom presv. Srca Jezusovega smo pred pol letom započeli važno podjetje, namreč nabavo »velikega« zvana pri župnijski cerkvi. Župljani so z velikim razumevanjem in požrtvovalnostjo, ki je vredna vse pohvale, storili imenitno dobro delo, ki jim bo v ponos, kakor je cerkvi bogata dika. Zdaj imamo kralja in središče ostalih zvonov; zdaj imamo klicarja v zvoniku, da nas bo s svojim močnim in vendar mehko-otožnim glasom klical k češčenju božjemu, pa tudi, kar nas na priprošnje sv. Florijana Bog varuj, k pomoči nesrečnemu bližnjemu. Kadarkoli se bo oglašil naš dragi zvon, bomo vsaj v srcu zdihnil k Mariji, Materi božji, besede, ki jih je Bühl-ova livarna postavila na zvonu pod sliko Marijino: »Marija, bodi naša Gospa, zavetnica in mati!« Bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala preč. g. dr. Ivanu Žagar, ptuškemu prostu, ki nam je zvon blagoslovil, ter vsem č. gospodom, ki so mu pri tem svetem opravilu in pri celotni službi božji pomagali. Bog poplačaj tudi gospodu Pavlu Pirich v Ptuj, da nam je dal svoj tovorni avto za prevoz zvana na razpolago. In pridna, dobra dekleta, ki ste okrasile zvon in oltarje, zlasti lurski oltar, Bog vam plati in Marija Mati! Vam, možje in mladeniči, ki se zbirate ob praporju gasilnega društva in ki ste pod poveljstvom svojega blagega in spretnega načelnika g. Fr. Pintarič zvon sprejeli, stražili in ga potegnili v zvonik, prisrčna zahvala! Letošnji 9. junij je bil za hajdinsko obširno župnijo zares dan, ki nam ga je naredil Gospod Bog. Zahvaljen bodi, dobri Bog!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Zadnje dni je bilo v okolici Sv. Miklavža izvršenih in poizkušanih kakih deset večjih in manjših vlomov. Iz hiš izginja obleka, vino, žganje, perutnina in drugo blago. Najbolj drzen je bil vlom pri Mešku v Vinskem vrhu. Izvršen je bil med dnevom, ko so bili domači odsotni. Vlomilec se je prikradel v sobo, zasrl okno s platnom in pobral skupaj, kar se je le dalo odnesti. Pa tat še ni končal z delom, ko je vstopil v sobo gospodar. Gosta to ni preplašilo. Pobral je vse stvari in se pošteno proti vratom. Gospodarja je sunil tako, da je padel, nato pa je zdiral ven. Meško je hitro vstal in hitel za vlomilcem. Zakričal je za njim. Tat je za trenutek obstal in se rogal nesrečnemu gospodarju. Potem pa je izginil, ko da ga je zemlja požrla. — Drzni vloni vzbujajo v ljudeh strah. Zadeva je prijavljena orožništvu in sedaj kar tri orožniške (ormoške, središke in ivanjkovske) zasledujejo drznega vlomilca. Sum je padel na nekega zloglasneža, ki že od otroških let posedla po ječah in je bil šele pred kratkim izpuščen iz zapor. Na vesti ima že celo vrsto zločinov in okolica bi se rešila velike nadloge, ako bi zopet prišel pravici v roke.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Gospod Franc Cajnk iz Rakovec je poročil gđ. Marijo Kumer iz velikonedeljske župnije. Ob tej priliki so veselje svatje na ženinovem domu nabrali za tu-

kajšnji novi Društveni dom 154.50 Din, kar je gotovo lepo, da v splošnem veselju niso pozabili na tako prepotrebno stvar. Bog daj novoporočencema mnogo sreče in blagoslova v novem stanu!

Ljutomer. Tukaj je dne 7. t. m. umrla po dolgi in mučni bolezni gospa Marija Karba, roj. Žitak, stara 58 let. Blagopokojna je bila vdova po umrlem blagem učitelju g. J. Karba v Ljutomeru, ki je še vsem v najboljšem spominu. Podpirala je rada vsako narodno podjetje, za to je bila priljubljena. Naj nji svetli večna luč!

Št. Ilj pri Velenju. Udarilo je na Telovo popoldan v gospodarsko poslopje Baltazarja Verdev Podkrajem. S slamo krito poslopje je bilo hipoma v plamenih. Govejo živino so rešili, dva prašiča in vse drugo je zgorelo. Škoda je velika, ki z zavarovalnico ni krita. Udarilo je isti popoldan tudi v hmeljišče Jakoba Sredenskega in razcefralo tri hmeljevke. So tudi, ki trdijo, da je udarilo v strelvod zvonika farne cerkve, kar bi bilo letos že v drugič.

Vojnik. Poteklo je že več kot 60 let, odkar je bila v tukajšnji župniji nova sv. maša. Prvi v tej župni cerkvi bo opravil prvo sv. daritev dne 21. julija t. l. tukajšnji rojak č. g. O. Cap. Mansvet Koren. K tej redki slavnosti od blizu in daleč vabljeni v obilnem številu!

Celje. V nedeljo dne 9. junija je utonil v Voglajni zidarski vajenec Teodor Glešič. Mladi Glešič je bil doma iz Goriške, kjer je pustil svoje starše. Jedva se je nekoliko privadil tukajšnjim razmeram in je dobil službo pri stavbeniku Jezerniku, ga je doletela smrtna usoda.

Sv. Jurij ob južni žel. Umrl je dne 3. junija posestnik Metod Lesjak, star 61 let. Rajni je bil ves čas vnet in vzoren krščanski mož, podpiral je rad krščanska društva ter je bil zvest naročnik »Slovenskega Gospodarja« skozi celih 25 let. Naj počiva v miru!

Sv. Križ na Slatini. Izkazali so se naši zvesti! Zastoj so zvozili gramoz za beton pri društveni zgradbi. Pred šolo pričajo ogromne količine stavbenega materiala o požrtvovalnosti naših gospodarjev. In fantje šele! Ne najdem besed zahvale in priznanja. Cel dan vpreženi so si prikrajšali potrebno spanje. Vsak drugi dan so kulukali. Celi hribčki zemlje, ki so jo pri planiranju stavbišča vozili na vzhod in zapad, govore jasno o krepkih mišicah in krepki volji naših Orlov. »Naš bočki kralj gospod Miha Plemenitaš se je odkupil z znatno svoto 200 D. Bog živi njega in vse blage dobrotnike naše društvene stavbe! — Prihodnjo nedeljo dne 16. junija bo govoril našemu ženstvu v čitalnici strokovnjak, ki ga pošlje Prosvetna zveza, o umnem gospodinjstvu s posebnim ozirom na zdravilišče v Rogaški Slatini. Vstop je prost, vabljeni so vsi, ki jim je pri srcu gospodarski dvig tukajšnjega prebivalstva. — V nedeljo dne 9. t. m. je obhajal najstarejši denarni zavod v slatinskem okolišu, križevska posojilnica, svojo 30letnico. Leta 1913 je postavila društvo ličen dom. Letošnjo obletnico proslavi primerno s povečanjem že nekaj let pretesnega Društvenega doma. Tako vrši leto za letom da današnje čase prepotrebno kulturno delo pod vodstvom svojega dolgoletnega ravnatelja mč. g. nadžupnika. Naj bi procvitala v blagor ljudstva!

Dobje. V nedeljo dne 2. junija, popoldne se je vršilo tukaj v šoli socijalno-gospodarsko predavanje pri precej dobri udeležbi vseh, ki se zanimajo za taka predavanja. Gospod Franc Vardjan, strokovni učitelj za sadjarstvo na kmetijski šoli v St. Juriju ob južni žel., je predaval skozi poldrugo uro o sadjarstvu in še do dal zanimiv pouk o vrtnarstvu. Gospod Marko Kranjc, član Prosvetne zveze v Mariboru, je predaval o kmetijskem gospodarstvu širom sveta in v naši državi. Skrbeti se bo moralo, da se vrše taka in slična predavanja večkrat, ker gospodarska in socijalna izobrazba je nujno potrebna. Za uvod, vmes in koncem predavanja je igral domači organist gospod Škorjanc na harmonij s sodelovanjem domačega učitelja na gosli prav zanimive muzikalične ko-

made, ki jim je sledil vsakokrat živahno odobravanje.

Sv. Miklavž na Polju. Pri nas smo izročili materi zemlji uglednega in obče spoštovanega posestnika v Prelazkem Janeza Zagozdo. Rajni je bil več let župan občine Sedlarjevo, občinski odbornik, cerkveni ključar in sploh eden prvih mož v župniji Sv. Miklavža na Polju. Bil je tudi priden ter skrben gospodar, ki je zapustil po smrti svoj dom urejen ter bogato založen. Blagopokojni je bil prijatelj cerkve, duhovščine in naročnik krščanskega časopisa. Vrlemu in vzglednemu možu ostanl ohranjen pri vseh, ki so ga poznali, časten in hvalen spomin! Daleč znani rodbini Zagozda naše iskreno sožalje!

Zagorje. V petek dne 7. junija proti večeru je šla Jožefa Cencelj, odrasla hči posestnika in župana občine Aržiše, doma na Lokah pri Zagorju, trgat zelenjavo za prašiče. Bila je božjastna in je tuintam dobila napad in padla. Nesreča je hotela, da je tudi omenjenega dne dobila napad in padla, pa v lužo z obrazom. Ker si v nezvesti ni mogla nič pomagati, so jo našli mrtvo, utopljeno ob sedmih zvečer.

Organistovske zadeve.

Društvo organistov za mariborsko škofijo je imelo dne 5. junija v Celju svoj 28. redni občni zbor. Vkljub temu, da je celo noč in še rano zjutraj deževalo in je ta dež marsikaterega organista, posebno tistega, kateri ima daleč do železnice, zadržal, da se ni občnega zbora udeležil, se je zborovanja udeležilo 62 organistov. Je to lepi dokaz stanovske zavesti! Predsednik je navzočega iskreno pozdravil, kakor tudi navzočega gospoda A. Mihelčiča, župana občine okolica Celje. Tajnik je podal obširno poročilo, katerega so člani poslušali z velikim zanimanjem. Rešilo in odposlalo se je 454 dopisov. Doseglo se je marsikaj za posameznike, pa tudi za skupnost, posebno v zadevi pokojninskega zavarovanja. V tem oziru stalno napredujemo. Vsako leto je več organistov zavarovanih. Odbor je pri tem prav pridno na delu. Storitveni so koraki za več važnih pridobitev. Blagajnik je poročal o gospodarskem stanju. Pritoževal se je, da člani zelo neredno plačujejo članarino. Z malo spremembo je bil izvoljen stari odbor. Glede pokojninskega zavarovanja se je otvorila zelo živahna debata in cela kopa vprašanj, na katera je tovariš Klančnik točno dajal pojasnila. Organisti, ki so bili navzoči, so se o tem temeljito podučili. Kdor pa kaj ne ve, naj vpraša na tajništvo. Odgovarja in pojasnila daje se pa samo članom. Pri slučajnostih je bilo stavljenih dosti zelo važnih predlogov, kateri so bili vsi sprejeti. Med zborovalci je bilo veliko navdušenje ter veselo razpoloženje, posebno ob lepem živahnem govoru gosp. župana Mihelčiča, kateri je obljubil, da se bo pri županski zvezi zavzel zato, da se bodo povsod nastavili organisti kot občinski tajniki in se jim bo s tem zboljšalo gnotno stanje. Zborovanje je trajalo nad tri ure nepretrgoma. Razšli smo se z željo, da se zopet kmalu vidimo.

Služba organista in cerkvenika išče pregnani primorski rojak, absolvent orglarske šole v Gorici, s petletno prakso na polju cerkvene glasbe, 28 let star, po ročen, s čisto preteklostjo. Gre v vsak kraj. Ponudbe je poslati na dekanijski urad v Konjicah.